

 drzewa iglaste i drzewa liściaste
 bartrær og løvtrær
 coniferous and deciduous trees

Bilder: pixfuel.com pixnio.com

DRZEWA IGLASTE

BARTRÆR

CONIFERS

Drzewa iglaste mają liście w kształcie wąskich igieł, stąd ich nazwa. Większość drzew iglastych nie zrzuca liści (igieł) na zimę. W Norwegii 80% lasów to właśnie lasy iglaste. W Polsce lasy iglaste stanowią 70%, czyli także większość.

sosna

furu

pine

Sosna to najpopularniejsze drzewo w Polsce. Rośnie na całej półkuli północnej. Potrafi dorosnąć do 40 metrów (16 pięter). Igły sosny są długie, nawet do 6 cm. Owoce sosny to **szyszki** (**kongler**/**cones**). Z drewna sosnowego produkuje się głównie meble, a z młodych pędów syrop na kaszel.

Bilder: publicdomainpictures.net, pexels.com, wikimedia.org, wikipedia.org

 świerk gran spruce

Świerki to powszechnie znane drzewa, przede wszystkim jako choinki na Boże Narodzenie. Z świerkowego drewna buduje się domy, łodzie i meble. Świerki potrafią dorosnąć do 50 metrów (prawie 20 pięter). Szyszki świerkowe są przysmakiem wiewiórek.

Bilder: commons.wikimedia.org, wikipedia.org, flickr.com

 jodła edelgran fir

Jodły przypominają nieco sylwetką świerki. Ważna różnica między nimi to sposób ułożenia szyszek. Szyszki jodłowe rosną do góry na gałęzi, a szyszki świerkowe zwisają w dół. Jodły są bardziej wrażliwe na mrozy i zanieczyszczenia powietrza, dlatego jest ich mniej niż sosen i świerków.

Bilder: pixnio.com, commons.wikimedia.org, wikipedia.org

 modrzew

 lerk

 larch

Modrzewie to jedyne drzewa iglaste, które zrzucają igły na zimę. Potrafią dorosnąć nawet do 40 m.

Bilder: pixnio.com, commons.wikimedia.org, wikipedia.org

 cis barlind yew

Cis to bardzo długowieczne drzewo. Jego drewno od zarania dziejów wykorzystywano do wyrabiania łuków i innych narzędzi. Jest to drzewo prawnie chronione. Najstarsze drzewo w Polsce to właśnie cis (na fotografii z prawej). Rośnie on niedaleko Wrocławia, w Henrykowie Lubańskim. Ma około 1250 lat, czyli wykiełkował w czasach Wikingów!

UWAGA! Wszystkie części cisa są dla człowieka trujące!

Bilder: pixnio.com, commons.wikimedia.org, wikipedia.org

DRZEWA IGLASTE BARTRÆR

CONIFERS

ZADANIE 1 Podpisz fotografie

DRZEWA LIŚCIASTE

LØVTRÆR

DECIDUOUS TREES

Drzewa liściaste mają liście w różnych kolorach i kształtach. Liście zmieniają kolor jesienią, są zrzucane na zimę, a wiosną wyrastają ponownie.

1

dąb

eik

oak

Najstarszy dąb w Polsce nosi imię Chrobry (fotografia z prawej). Jest to trzeci co do wielkości dąb w Europie. Niestety w 2020 roku po raz pierwszy nie wypuścił nowych liści i drzewo uznano za obumarłe 😞

Dąb to polskie i niemieckie drzewo narodowe. Czy pamiętasz, że to na dębie siedział biały orzeł, którym zachwyił się Lech? Dęby uważane są za symbol siły, długowieczności i mocy. Drzewa te dożywają 1000 lat, a ich drewno jest niezwykle twarde i trwałe. Dębowego drewna używano do budowy statków, gdyż nie rozkłada się ono w wodzie przez setki lat. Używa się go do wyrobu, mebli, łodzi i beczek. Przez Słowian były czczone jako drzewa święte. Owoce dębu to **żołędzie** (**eikenøtter** / **acorn**). Są one przysmakiem wielu zwierząt, np. dzików. Las złożony głównie z dębów to **dąbrowa**.

Dąb występuje w herbach wielu polskich i niemieckich miast, na przykład:

Malanów

Jeżowe

Langen (Niemcy)

Bilder: commons.wikimedia.org, wikipedia.org

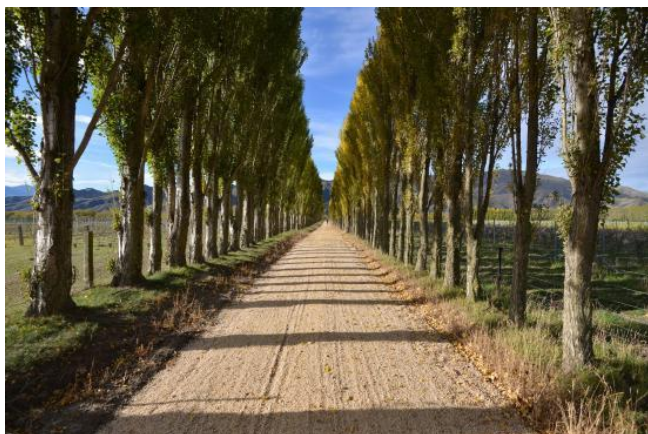
2 klon lønn maple

Klony to popularne drzewa w parkach całej Europy. Jesienią ich liście zmieniają barwę i dają wspaniałe efekty kolorystyczne. Z *klonu cukrowego* pozyskuje się **syrop klonowy** (**maplesirup**), ulubiony dodatek do naleśników. Klon to narodowe drzewo Kanady, która jest wiodącym producentem syropu na świecie.

Bilder: commons.wikimedia.org, wikipedia.org, publicdomainpictures.net

3 topola osp poplar

Topole to najszybciej rosnące drzewa w klimacie umiarkowanym. Sadzi się je często wzdłuż dróg. Dorastają do 30 metrów.

Bilder: commons.wikimedia.org, wikipedia.org, pixabay.com

4 brzoza bjørk birch

Brzozy rosną wyłącznie na półkuli północnej. Tworzą duże grupy, tzw. **brzeziny**. Cechą charakterystyczną brzozy jest biała kora. W Polsce do ludowej tradycji należy pozyskiwanie soku z brzozy (w kwietniu i maju). Sok ten ma dużą zawartość witamin i działanie przeciwbólowe i przeciwgorączkowe.

Bilder: commons.wikimedia.org, wikipedia.org, publicdomainpictures.net, oleofarm.pl

5 lipa lind lime

Popularne drzewo, dożywa 300 lat i osiąga wysokość do 30 m. Drewno lipowe stosowano do wyrobu instrumentów muzycznych. Miód lipowy należy do najsmaczniejszych. Polska nazwa miesiąca lipca pochodzi właśnie od kwitnienia lip.

Bilder: commons.wikimedia.org, wikipedia.org,

6 buk bøk beech

Buki to drzewa popularne w całej Europie. Są długowieczne, dożywają 500 lat. W wieku 60-80 lat zaczynają owocować. Ich owoce to małe orzeszki, zwane **buczyną**. Buki są powszechnie sadzone jako żywopłot. Liście buków brązowieją jesienią, ale trzymają się na drzewie całą zimę i opadają dopiero wiosną.

Żywopłot bukowy latem i zimą

Bilder: commons.wikimedia.org, wikipedia.org

7 wiąz alm elm

Wiąz to popularne drzewo w parkach całej półkuli północnej. W Central Parku w Nowym Jorku rośnie około 1200 wiązków. Na fotografii okaz wiąz z nowojorskiego Brooklynu, drzewo zasadzono w 1872 roku. Do kanonu popkultury przeszedł też znany horror 'Nightmare on Elm Street' czyli 'Koszmar z ulicy Wiązków'.

Bilder: commons.wikimedia.org, wikipedia.org

8 kasztanowiec kastanje chestnut

Kasztanowce to stały element parków w krajach półkuli północnej. Owoce kasztanowca to **kasztany** (**kastanje** / **conkers**). W Polsce robienie ludzików z kasztanów to stara dziecięca tradycja. Niektóre gatunki kasztanów są po upieczeniu jadalne.

Kasztany zwyczajne

kasztany jadalne

Bilder: commons.wikimedia.org, wikipedia.org, publicdomainpictures.net, pixabay.com, mjakmama24.pl

9 jarząb rogn rowan

Jarzab (jarzębina) to niewysokie drzewo rozpowszechnione na całej półkuli północnej. Sadzi się ją chętnie w parkach i ogrodach, bo ma piękne białe kwiaty, a następnie kolorowe czerwone owoce. Owoce jarzębiny są symbolem jesieni, tak jak kasztany.

W stanie surowym zawierają substancję trującą, ale po zamrożeniu lub zanurzeniu w gorącej wodzie (blanszowanie) stają się jadalne. Z owoców jarzębiny wyrabia się dżemy, soki i likiery. Jest to też przysmak ptaków zimujących.

sikorka modra ([blåmeis](#)) na gałęzi jarzębiny

jemiołuszka ([sidensvans](#))

Bilder: commons.wikimedia.org, wikipedia.org, publicdomainpictures.net, pixabay.com, pl.agrolib.rs

DRZEWA LIŚCIASTE

LØVTRÆR

ZADANIE 1 Podpisz fotografie

ZADANIE 2 Polskie nazwiska często pochodzą od nazw drzew. Poznajesz, jakie to drzewa?

Świerczewski

Dąbrowski

Cisowski

Bukowski

Lipnicki

Brzozowski

Modrzewski

Sosnowski

Klonowicz

ZADANIE 3 Znajdź nazwy drzew

drzewa

W	B	Q	N	Ś	W	I	E	R	K	J	O	D	Ł	A
T	Y	U	E	W	N	E	F	C	T	R	R	J	B	M
K	A	S	Z	T	A	N	O	W	I	E	C	P	U	D
E	D	F	P	M	C	I	S	T	E	K	T	E	K	W
X	B	R	Z	O	Z	A	S	Q	B	K	C	Y	M	U
R	K	Q	I	I	W	E	X	C	K	L	O	N	N	Q
H	A	N	L	W	J	A	R	Z	Ę	B	I	N	A	S
E	B	Z	X	T	U	I	X	N	U	T	U	K	D	O
J	A	R	Z	Ą	B	W	N	N	P	H	S	U	Y	S
V	Y	R	P	N	W	I	M	O	D	R	Z	E	W	N
O	L	S	Z	A	U	Ą	S	W	W	R	L	I	P	A
D	Ą	B	I	T	E	Z	W	I	E	R	Z	B	A	T

dąb
brzoza
olsza
modrzew

klon
lipa
świerk

kasztanowiec
jarzębina
sosna

jarząb
wiąz
cis

buk
wierzba
jodła

publicdomainpictures.net

ZADANIE 4 Połącz nazwy

		
alm		brzoza
barlind		buk
bjørk		cis
bøk		dąb
edelgran		jarząb
eik		jodła
furu		kasztanowiec
gran		klon
kastanje		lipa
lerk		modrzew
lind		sosna
lønn		świerk
osp		topola
rogn		wiąz

ZADANIE 5 quiz

1. To drzewo ma czerwone owoce, które zimą chętnie zjadają ptaki. _____
2. To drzewo jest symbolem siły i długowieczności

3. Na fladze Kanady jest liść ...? _____
4. Najstarsze drzewo w Polsce to _____
5. Dzieci robią ludziki z owoców jakiego drzewa?

6. Jedyne drzewo iglaste które zrzuca igły na zimę to

7. Pszczoły uwielbiają kwiaty tego drzewa i robią pyszny miód.
Od tego drzewa pochodzi nazwa jednego z polskich letnich miesięcy.

8. To drzewo rośnie w dużych ilościach w Central Parku w Nowym Jorku. Jest też bohaterem horroru. _____
9. Drzewo to przypomina świerk, ale jego szyszki są skierowane do góry

10. Drzewo, które zaczyna owocować w wieku 60 lat. Często z młodych drzewek robi się żywopłoty. _____
11. Drzewo o białej korze. Pozyskuje się z niego odżywczy sok. _____
12. Najszybciej rosnące drzewo, często sadzone przy drogach _____
13. Najbardziej pospolite drzewo iglaste w Polsce. Z młodych pędów robi się syrop na kaszel. _____
14. Pospolite drzewo iglaste, co roku w Boże Narodzenie służy jako choinka.

brzoza
buk
cis
dąb
jarząb
jodła
kasztanowiec
klon
lipa
modrzew
sosna
świerk
topola
wiąz